

۱۳۸۷۹۴

دانشکده علوم

گروه ریاضی

پایان نامه کارشناسی ارشد

ریاضی گرایش آنالیز

خواص شمول خانواده ی کلاسهای توابع تحلیلی وابسته به عملگرهای انتگرالی

استاد راهنما:

دکتر سعید شمس

نگارش:

راحله صمدلوئی

۸۸

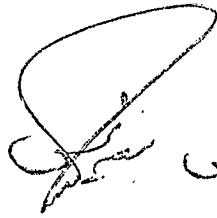
مرداد

۱۳۸۹/۴/۸

کتابخانه دانشکده علوم گیلان
شماره ثبت کتاب

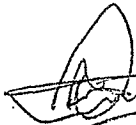
۱۳۸۷۹۶

پایان نامه آقای خانم راحله صدیقی^۱ به تاریخ ۸۸،۵،۷
شماره — مورد پذیرش هیات محترم داوران با رتبه عالی و نمره ۱۸۱- صیغه ۲۴
قرار گرفت.

۱- استاد راهنما و رئیس هیئت داوران: دکتر سعید نسیمی^۲

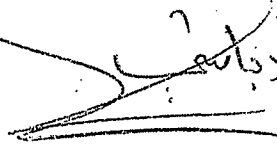
۲- استاد مشاور: دکتر —

۳- داور خارجی: دکتر رسول آخالاری

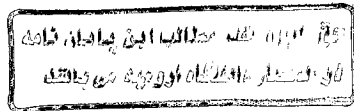

۴- داور داخلی: دکتر علی عبادپور

۵- نماینده تحصیلات تکمیلی: دکتر سعید استاد نسیمی^۳

۸۸،۵،۷

تقدیم به

همسر بی همتایم

سپاسگزاری

شکر و سپاس خداوندی را سزاست که به ما عقلی عطا فرمود تا بتوانیم بیندیشیم و یاد گیریم و در راستای پیشرفت و تکامل قدمی برداریم. پس از لطف و عنایت الهی از حمایت های بی دریغ همسر مهربانم و مادر عزیزم و خواهران و برادرانم کمال تشکر و سپاسگزاری را دارم.

همچنین بر خود لازم می دانم از هدایت های بی شائبه استاد راهنمای خود **جناب آقای دکتر سعید شمس** سپاسگزاری کنم که تلاش و همکاری ایشان همواره باعث دلگرمی و افزایش روحیه پژوهش برای من بوده است و بدون راهنمایی های ایشان، این پروژه هیچگاه به نتیجه لازم نمی رسید.

از خانواده همسرم که در انجام این پروژه مرا کمک کردند، تشکر می نمایم.

در نهایت از تمامی دوستان مخصوصاً عاطفه حاجی کریمی و همسرشان و پگاه افتقار و عفت صفائی و اساتیدی که در دانشکده علوم دانشگاه ارومیه مرا حمایت کردند، سپاسگزاری می نمایم.

فهرست مندرجات

۴	.....	تعاریف و مفاهیم مقدماتی	۱
۹	.....	رده‌ی توابع تک ارز.	۲
۱۲	.....	توابع محدب و نزدیک به محدب و ستاره گون	۱.۲
۱۹	.....	پیروی ديفرانسیلی	۲.۲
۲۵	.....	روابط شمول برای توابع وابسته به کلاس $I_{\lambda, \mu}$	۳
۲۵	.....	عملگرهای انتگرالی و خطی	۱.۳
۳۳	.....	کلاس $I_{\lambda, \mu} f(z)$	۲.۳
۳۸	.....	خواص شمول توابع وابسته به $I_{\lambda, \mu}$	۳.۳
۵۲	.....	روابط شمول برای توابع وابسته به کلاس $P_k(\beta)$	۴
۵۲	.....	کلاس $P_k(\beta)$	۱.۴
۶۶	.....	کلاس $B_{\lambda}^{\alpha}(a, b, c, \beta, k)$ و خواص آن روی توابع تک ارز	۲.۴
۸۱	.....	خواص شمول برخی توابع وابسته به $P_k(\beta)$	۳.۴

چکیده

در این پایان نامه با استفاده از مفاهیم عملگرهای انتگرالی چند زیر کلاس توابع تحلیلی در دیسک واحد باز U معرفی شده اند و بعضی از نتایج جالب شامل خواص شمول، قضیه‌های پوششی و شعاعی مورد مطالعه قرار گرفته اند.

پیشگفتار

پایان نامه حاضر بر اساس مقاله مرجع [۳] گردآوری شده است که مشتمل بر ۴ فصل می‌باشد. در فصل اول به تعاریف و قضایای مقدماتی که در بخشهای مختلف پایان نامه مورد استفاده قرار خواهد گرفت، می‌پردازیم و سپس تابع فوق هندسی گاوس را معرفی می‌کنیم که در تعریف عملگر I_λ در فصل چهارم بکار گرفته خواهد شد.

فصل دوم به توابع تک ارز و زیر کلاسه‌های آن اختصاص یافته است که شامل دو بخش می‌باشد. در ابتدا توابع تک ارز معرفی شده و قضایای مربوط به این توابع بیان می‌گردد. در بخش اول توابع محدب، نزدیک به محدب و ستاره گون را تعریف نموده و به بیان قضایایی چند در این زمینه پرداخته می‌شود و در بخش دوم پیروی و پیروی دیفرانسیلی مرتبه‌ی اول تعریف خواهد شد که نقش مهمی را در پایان نامه ایفا می‌کند و سپس با استفاده از پیروی زیر کلاسه‌های خاصی از توابع تک ارز تعریف می‌گردد و در نهایت برخی از روابط مربوط به این زیر کلاسه‌ها را بیان می‌کنیم.

فصل سوم که هدف اصلی این پایان نامه است شامل ۳ بخش می‌باشد. در بخش اول ابتدا ضرب پیچشی (ضرب هادامارد) را معرفی می‌کنیم و سپس با استفاده از این ضرب چندین عملگر انتگرالی و خطی مانند $L(a, c)f(z)$ ، $D^\lambda f(z)$ و $I_n f(z)$ را تعریف نموده و برخی از خواص آنها بیان می‌شود. در بخش دوم عملگر انتگرالی چوسایگو سریواستاوا $I_{\lambda, \mu} f(z)$ را تعریف و برخی از خواص آن را بررسی می‌کنیم. در بخش سوم توابع وابسته به کلاس $I_{\lambda, \mu} f(z)$ معرفی شده و قضایایی در رابطه با خواص شمول این توابع آورده شده است.

فصل چهارم شامل ۳ بخش می‌باشد که برگرفته از مرجع [۱۲] است. در بخش اول عملگر انتگرالی I_λ را با استفاده از تابع فوق هندسی گاوس معرفی می‌کنیم. در ادامه کلاس $P_k(\beta)$ را تعریف کرده و قضایایی را در این زمینه بیان و اثبات خواهیم کرد. در بخش دوم به معرفی چندین زیر کلاس وابسته به $P_k(\beta)$ پرداخته شده و چند

قضیه‌ی مربوط به این زیر کلاسها بیان و اثبات می‌شود. همچنین یک قضیه پوششی ارائه و چند کاربرد آن بررسی شده است و در بخش آخر قضایای مربوط به خواص شمول توابع وابسته به $P_k(\beta)$ مطرح و مورد بررسی قرار گرفته است.

۱ تعاریف و مفاهیم مقدماتی

در این فصل برخی مفاهیم و قضایای مقدماتی را که در فصل های بعدی مورد استفاده قرار می گیرند، ارائه می دهیم. همچنین تابع فوق هندسی گاوس را معرفی می کنیم.

تعریف ۱.۱ هر مجموعه ی باز و همبند ناتهی را در $\mathbb{C}$ یک ناحیه ^۱ می نامیم. از این به بعد، ناحیه را با Ω نمایش می دهیم.

تعریف ۲.۱ فرض کنیم تابع مختلط f در Ω تعریف شده باشد. اگر $z_0 \in \Omega$ و

$$\lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(z) - f(z_0)}{z - z_0}$$

موجود باشد، گوئیم f در z_0 مشتق پذیر است و آن را با $f'(z_0)$ نشان می دهیم.

تعریف ۳.۱ فرض کنیم $f: \Omega \rightarrow \mathbb{C}$ باشد. f را در Ω تحلیلی ^۲ گوئیم هرگاه f در هر نقطه از Ω مشتق پذیر باشد. همچنین f در نقطه ی $z_0 \in \Omega$ تحلیلی است هرگاه f در یک همسایگی از z_0 مشتق پذیر باشد.

تذکر ۴.۱ رده ی تمام توابع تحلیلی در Ω را با $H(\Omega)$ نمایش می دهیم.

تبصره ۵.۱ مجموع و حاصلضرب توابع تحلیلی روی Ω تحلیلی اند، یعنی هرگاه $f, g \in H(\Omega)$ آنگاه

$$fg \in H(\Omega) \text{ و } f + g \in H(\Omega)$$

تعریف ۶.۱ مجموعه ی $U = \{z \in \mathbb{C}, |z| < 1\}$ را دیسک واحد باز ^۳ در صفحه مختلط گوئیم.

تعریف ۷.۱ مجموعه ی تمام توابع بفرم $f(z) = z + \sum_{k=2}^{\infty} a_k z^k$ که در دیسک واحد باز U تحلیلی اند و در شرایط نرمال شده ^۴ $f(0) = 0$ و $f'(0) = 1$ صدق می کنند را با A نمایش می دهیم.

Region ^۱

Analytic ^۲

Open unit disk ^۳

Normalized ^۴

تعریف ۸.۱ تابع تحلیلی f را یک تابع شوارتز^۵ گوئیم هرگاه در شرایط زیر صدق کند:

$$f(0) = 0 \quad (۱)$$

$$|f(z)| < 1, z \in U \quad (۲)$$

تعریف ۹.۱ نگاشت $f: \Omega \rightarrow \mathbb{C}$ که هم اندازه‌ی زاویه و هم جهت را حفظ نماید، نگاشت هم‌مدیس^۶ می‌نامند.

قضیه ۱۰.۱ فرض کنیم $f: \Omega \rightarrow \mathbb{C}$ هرگاه $f'(z_0) \neq 0$ در نقطه‌ای مانند $z_0 \in \Omega$ موجود باشد و $f'(z_0) \neq 0$ ، در این صورت f زوایا را در z_0 حفظ می‌کند.

برهان. به مرجع [۲۰] قضیه ۲.۱۴، مراجعه کنید.

تذکر ۱۱.۱ هیچ تابع تحلیلی زوایا را در نقطه‌ای که مشتقش صفر است حفظ نمی‌کند. از این رو توابع تحلیلی که مشتق مخالف صفر دارند تابع هم‌مدیس نام گرفته‌اند.

تعریف ۱۲.۱ فرض کنیم a, b, c, d اعداد مختلطی باشند که $ad - bc \neq 0$ آنگاه نگاشت

$$z \rightarrow \frac{az + b}{cz + d}$$

را یک تبدیل موبیوس^۷ می‌نامیم.

تذکر ۱۳.۱ اگر $S(z)$ یک تبدیل موبیوس باشد، آنگاه نگاشت $S^{-1}(z) = \frac{dz-b}{-cz+a}$ در رابطه‌ی

$$S(S^{-1}(z)) = S^{-1}(S(z)) = z$$

صدق می‌کند، یعنی S^{-1} نگاشت وارون S است. اگر S و T دو تبدیل موبیوس باشند، نتیجه می‌گیریم که SOT نیز این چنین است. بنابراین، مجموعه‌ی نگاشتهای موبیوس تحت عمل ترکیب، یک گروه تشکیل می‌دهد.

دهد.

^۵Schwarz function

^۶Conformal mapping

^۷Mobius transformation

تبصره ۱۴.۱ هر تبدیل موبیوس با برهم‌نهش تبدیلات از نوع زیر به دست می‌آید: (البته بعضی از اینها ممکن است حضور نداشته باشند).

الف) انتقال^۸: $z \rightarrow z + a$;

ب) دوران^۹: $z \rightarrow az$, $|z| = 1$;

پ) تجانس^{۱۰}: $z \rightarrow az$, $a > 0$;

ت) انعکاس^{۱۱}: $z \rightarrow \frac{1}{z}$.

با فرض $c = 0$ ، داریم $S(z) = (a/d)z + (b/d)$ و از این رو، اگر $S_1(z) = (a/d)z$ ، $S_2(z) = z + (b/d)$ ، آنگاه $S_2 \circ S_1 = S$ و کار تمام است. حال فرض کنیم $c \neq 0$ و قرار می‌دهیم $S_1(z) = z + (d/c)$ ، $S_2(z) = \frac{1}{z}$ ، $S_3(z) = z + (a/c)$ و $S_4(z) = \frac{(bc-ad)z}{c}$ در اینصورت $S = S_4 \circ S_3 \circ S_2 \circ S_1$.

تعریف ۱۵.۱ یک فضای توپولوژیک، جفت مرتبی مانند (X, τ) است که در آن X یک مجموعه و τ گردابه‌ای از زیر مجموعه‌های X و دارای ویژگیهای زیر است:

$$(1) X \in \tau, \emptyset \in \tau$$

$$(2) \text{ اگر } U_1, \dots, U_n \text{ متعلق به } \tau \text{ باشند، آنگاه } \bigcap_{j=1}^n U_j \in \tau$$

$$(3) \text{ اگر } \{U_i : i \in I\} \text{ گردابه‌ی دلخواهی از مجموعه‌های متعلق به } \tau \text{ باشد، آنگاه } \bigcup_{j \in I} U_j \in \tau$$

گردابه τ را یک توپولوژی روی X و هر عضو τ را یک مجموعه‌ی باز می‌نامیم.

تعریف ۱۶.۱ فرض کنیم X یک فضای برداری توپولوژیک روی میدان $\mathbb{C}$ و E یک زیر مجموعه در X باشد. آنگاه پوسته‌ی محدب^{۱۲} بسته‌ی E ، کوچکترین مجموعه‌ی محدب و بسته‌ی شامل E است که آنرا با

$\overline{Co}E$ نمایش می‌دهیم.

Translate^۸

Rotation^۹

Homogeneity^{۱۰}

Inversion^{۱۱}

Closed convex hull^{۱۲}

تعریف ۱۷.۱ فرض کنیم $0 < \alpha < \infty$. در این صورت انتگرال

$$\Gamma(\alpha) = \int_0^{\infty} e^{-t} t^{\alpha-1} dt$$

که یک انتگرال همگراست، تابع گاما^{۱۳} نامیده می شود.

تعریف ۱۸.۱ هرگاه $q > 0$ و $p > 0$ آنگاه انتگرال

$$B(p, q) = \int_0^1 t^{p-1} (1-t)^{q-1} dt = \frac{\Gamma(p)\Gamma(q)}{\Gamma(p+q)}.$$

را تابع بتا^{۱۴} می نامیم.

تعریف ۱۹.۱ فرض کنیم $a_j (j = 1, 2, \dots, p)$ و $b_j (j = 1, 2, \dots, q)$ اعداد مختلط یا حقیقی باشند و

$b_j \neq 0, -1, -2, \dots$. آنگاه تابع فوق هندسی تعمیم یافته ${}_pF_q(z)$ را بصورت زیر تعریف می کنیم:

$${}_pF_q(z) \equiv {}_pF_q(a_1, \dots, a_p; b_1, \dots, b_q; z) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(a_1)_n \dots (a_p)_n z^n}{(b_1)_n \dots (b_q)_n n!} \quad (p \leq q+1) \quad (1.1)$$

که نماد $(\lambda)_n$ نماد پوچهامر^{۱۵} (تغییر فاکتوریل) است و بصورت زیر تعریف می گردد:

$$(\lambda)_n = \begin{cases} 1 & n = 0, \lambda \neq 0 \\ \lambda(\lambda+1)\dots(\lambda+n-1) & n \in \mathbb{N} \end{cases}$$

سری (۱.۱) برای z هایی که $|z| < \infty$ ، بطور مطلق همگراست اگر $p < q+1$ و همچنین برای $z \in U$ بطور

مطلق همگراست اگر $p = q+1$.

تعریف ۲۰.۱ به ازای $p = 2$ و $q = 1$ در تعریف (۱۹.۱) تابع فوق هندسی گاوس^{۱۶} به صورت زیر

بدست می آید:

$${}_2F_1(a, b; c; z) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(a)_n (b)_n z^n}{(c)_n n!}, \quad (c > a + b; c > b > 0). \quad (1.2)$$

Gamma function^{۱۳}

Beta function^{۱۴}

Pochhammer symbol^{۱۵}

Gaussian hypergeometric function^{۱۶}

سری (۱.۲) به ازای $z \in U$ بطور مطلق همگراست لذا تابع فوق هندسی گاوس در U تابع تحلیلی است. به آسانی می توان دید که اگر $c > b > 0$ و $|z| \leq 1$ آنگاه:

$${}_2F_1(a, b; c; z) = \frac{1}{B(b, c-b)} \int_0^1 t^{b-1} (1-t)^{c-b-1} (1-zt)^{-a} dt.$$

با جایگذاری $z = 1$ در رابطه‌ی فوق داریم:

$${}_2F_1(a, b; c; 1) = \frac{1}{B(b, c-b)} \int_0^1 t^{b-1} (1-t)^{c-a-b-1} dt = \frac{B(b, c-a-b)}{B(b, c-b)},$$

که در آن $c > a + b$.

لم ۲۱.۱ برای اعداد حقیقی یا مختلط a, b, c که $c \neq 0, -1, -2, \dots$ داریم:

$${}_2F_1(a, b; c; z) = {}_2F_1(b, a; c; z).$$

$${}_2F_1(a, b; c; z) = (1-z)^{-a} {}_2F_1(a, c-b; c; \frac{z}{1-z}).$$

$${}_2F_1(1, 1; a; z) = \left(\frac{1}{(1-z)^a}\right)^{-1}.$$

$${}_2F_1(1, 1; 2; z) = -z^{-1} \ln(1-z).$$

۲ رده‌ی توابع تک ارز

در این فصل ابتدا توابع تک ارز را تعریف می‌کنیم و در ادامه توابع محدب، ستاره‌گون و نزدیک به محدب را که زیر کلاسهایی از توابع تک ارز هستند را معرفی می‌کنیم و در بخش دوم پیروی و پیروی دیفرانسیلی مرتبه‌ی اول را تعریف می‌کنیم.

تعریف ۱.۲ تابع $f(z)$ را روی ناحیه Ω تک ارز^{۱۷} گوئیم هرگاه برای هر z_1 و z_2 در Ω که $z_1 \neq z_2$ داشته باشیم:

$$f(z_1) \neq f(z_2)$$

تابع $f(z)$ را در نقطه‌ی $z_0 \in \Omega$ موضعاً تک ارز^{۱۸} گوئیم هرگاه در یک همسایگی z_0 تک ارز باشد.

تذکر ۲.۲ توابع تک ارز از نظر تحلیلی مشتق مخالف صفر دارند و از نظر هندسی خمهای ساده را به خمهای ساده می‌نگارند.

بعنوان مثال z^2 در هیچ همسایگی مبدا تک ارز نیست چون مشتق آن در مبدا صفر است.

تبصره ۳.۲ زیر کلاس A که شامل تمامی توابع تک ارز است بوسیله‌ی $\mathcal{S}$ نمایش داده می‌شود.

مثال ۴.۲ تابع کوبه^{۱۹} $K(z) = \frac{z}{(1-z)^2} = z + 2z^2 + \dots$ مشهورترین تابع تحلیلی در کلاس $\mathcal{S}$ است که U را به کل $\mathbb{C}$ به استثناء آن قسمت از محور حقیقی که از $-\frac{1}{2}$ تا $-\infty$ قرار دارد تصویر می‌کند.

تذکر ۵.۲ رده‌ی $\mathcal{S}$ تحت جمع یا ضرب بسته نیست لذا فضای برداری نمی‌باشد. یعنی لازم نیست که مجموع یا ضرب دو تابع در $\mathcal{S}$ ، متعلق به $\mathcal{S}$ باشد.

در زیر چند خاصیت را که حافظ خانواده‌ی $\mathcal{S}$ هستند بیان می‌کنیم:

(۱) اگر $f \in \mathcal{S}$ و $g(z) = \overline{f(\bar{z})}$ ، آنگاه: $g \in \mathcal{S}$.

^{۱۷} Univalent

^{۱۸} Locally Univalent

^{۱۹} Koebe function

(۲) اگر $f \in \mathcal{S}$ و $f(z) \neq \omega$ ، آنگاه:

$$g(z) = \frac{\omega f(z)}{\omega - f(z)} \in \mathcal{S}.$$

(۳) اگر $f \in \mathcal{S}$ و $g(z) = \sqrt{f(z^2)}$ ، آنگاه: $g \in \mathcal{S}$.

(۴) هرگاه $f \in \mathcal{S}$ و $|\alpha| = 1$ و $g(z) = \bar{\alpha} f(\alpha z)$ ، آنگاه: $g \in \mathcal{S}$.

(۵) اگر $f \in \mathcal{S}$ و ψ تابعی تحلیلی و تک ارزروی برد f با $\psi(0) = 0$ و $\psi'(0) = 1$ ، آنگاه:

$$g(z) = (\psi \circ f)(z) \in \mathcal{S}.$$

قضیه ۶.۲ فرض کنیم $f \in \mathcal{S}$ ، تابعی مانند $g \in \mathcal{S}$ موجود است بطوری که

$$g^2(z) = f(z^2)$$

برهان. به مرجع [۲۱] قضیه‌ی ۱۲.۱۴ مراجعه کنید.

قضیه ۷.۲ هرگاه $f \in \mathcal{S}$ ،

$$f(z) = z + \sum_{k=2}^{\infty} a_k z^k$$

آنگاه $|a_2| \leq 2$.

برهان. به مرجع [۲۱] قضیه ۱۴.۱۴ مراجعه کنید.

قضیه ۸.۲ اگر $f(z) \in \mathcal{S}$ به ازای هر $|z| < 1$ و $f(z) \neq c$ ، آنگاه $|c| \geq \frac{1}{2}$.

برهان. چون $f(z) \in \mathcal{S}$ ، لذا می‌توانیم قراردادیم $f(z) = z + \sum_{k=2}^{\infty} a_k z^k$. چون $f(z) \neq c$ پس تابع

$g(z) = \frac{cf(z)}{c-f(z)} = z + (a_2 + \frac{1}{c})z^2 + \dots$ متعلق به $\mathcal{S}$ هست. با به کار بردن قضیه‌ی ۷.۲ برای تابع $g(z)$ ،

نتیجه می‌گیریم که $|a_2 + \frac{1}{c}| \leq 2$. پس

$$\left| \frac{1}{c} \right| - |a_2| \leq \left| a_2 + \frac{1}{c} \right| \leq 2$$

لذا

$$\left| \frac{1}{c} \right| \leq |a_2| + 2.$$

حال با بکار بردن قضیه ۷.۲ برای تابع f ($|a_2| \leq 2$) داریم: $\left| \frac{1}{c} \right| \leq 4$ و این حکم را کامل می کند.

قضیه‌ی بالا به قضیه‌ی پوشش موسوم است. قضیه مبین آن است هر تابع واقع در S قرص $|z| < 1$ را بر

میدانی در صفحه‌ی w می نگارد که این میدان شامل قرص $|w| < \frac{1}{4}$ می باشد.

قضیه ۹.۲ (قضیه دگر شکلی ۲^۰) فرض کنیم $f \in S$ ، در این صورت

$$\frac{1-r}{(1+r)^3} \leq |f'(z)| \leq \frac{1+r}{(1-r)^3}, \quad (|z| = r < 1).$$

برای هر $z \in U$ و $z \neq 0$ ، تساوی برقرار است اگر و تنها اگر f دوران مناسبی از تابع کویه باشد.

برهان. به مرجع [۵] قضیه ۲.۵ مراجعه کنید.

قضیه ۱۰.۲ (قضیه رشد ۲^۱) برای هر $f \in S$ ،

$$\frac{r}{(1+r)^2} \leq |f(z)| \leq \frac{r}{(1-r)^2}, \quad (|z| = r < 1)$$

برای هر $z \in U$ و $z \neq 0$ ، تساوی برقرار است اگر و تنها اگر f دوران مناسبی از تابع کویه باشد.

برهان. به مرجع [۵] قضیه ۲.۶ مراجعه کنید.

قضیه ۱۱.۲ برای هر $f \in S$ ،

$$\frac{1-r}{1+r} \leq \frac{zf'(z)}{f(z)} \leq \frac{1+r}{1-r}, \quad (|z| = r < 1).$$

برهان. به مرجع [۵] قضیه ۲.۷ مراجعه کنید.

Distortion theorem^{۲۰}

Growth theorem^{۲۱}

قضیه ۱۲.۲ (قضیه بایبرباخ^{۲۲}) اگر $f(z) = z + \sum_{n=2}^{\infty} a_n z^n \in \mathcal{S}$ آنگاه برای هر n

$$|a_n| \leq n.$$

و تساوی برقرار است اگر و تنها اگر f دورانی از تابع کوبه باشد.

برهان. به مرجع [۲۱] قضیه ۱۴.۱۴ مراجعه کنید.

۱.۲ توابع محدب و نزدیک به محدب و ستاره گون

تعریف ۱۳.۲ دامنه D را نسبت به نقطه‌ی $z_0 \in D$ ستاره گون^{۲۳} گوئیم هرگاه پاره خط مستقیمی که هر

نقطه‌ی D را به z_0 وصل می کند کاملاً در D قرار گیرد.

تعریف ۱۴.۲ تابع $f \in \mathcal{S}$ را ستاره گون (نسبت به مبدا) گوئیم هرگاه قرص واحد باز U با $f(z)$ بر میدانی

نگاشته شود که نسبت به $z_0 = 0$ ستاره گون است.

این زیررده از $\mathcal{S}$ را با $\mathcal{S}^*$ نمایش می دهیم.

لم ۱۵.۲ فرض کنیم $f(z) = z + \sum_{n=2}^{\infty} a_n z^n$ متعلق به $\mathcal{S}^*$ باشد. در این صورت به ازای هر n که

$$n = 2, 3, \dots$$

$$|a_n| \leq n.$$

نامساوی اکید به ازای هر n برقرار است مگر آنکه f دورانی از تابع کوبه باشد.

برهان. به مرجع [۵] قضیه ۲.۱۴ مراجعه کنید.

قضیه ۱۶.۲ فرض کنیم $f \in \mathcal{S}$ ، آنگاه $f \in \mathcal{S}^*$ اگر و تنها اگر

$$\operatorname{Re}\left\{\frac{zf'(z)}{f(z)}\right\} > 0, \quad (z \in U).$$

^{۲۲}Bieberbach theorem

^{۲۳}Starlike

برهان. به مرجع [۲۱] قضیه ۲.۱۰ مراجعه کنید.

مثال ۱۷.۲ تابع کوبه $k(z) = \frac{z}{(1-z)^2} = z + 2z^2 + \dots$ یک تابع ستاره گون است؛ زیرا

$$\operatorname{Re}\left\{z \frac{k'(z)}{k(z)}\right\} = \operatorname{Re}\left\{\frac{1+z}{1-z}\right\}$$

از آنجاییکه تبدیل مویوس $w = \frac{1+z}{1-z}$ قرص واحد را بر نیم صفحه‌ی سمت راست تصویر می‌کند لذا

$$\operatorname{Re}\frac{1+z}{1-z} > 0$$

تعریف ۱۸.۲ فرض کنیم $f \in \mathcal{S}$ ، گوئیم تابع f ستاره گون از مرتبه α ($0 \leq \alpha < 1$) است هرگاه

$$\operatorname{Re}\left\{\frac{zf'(z)}{f(z)}\right\} > \alpha, \quad (z \in U).$$

مجموعه‌ی این توابع را با $S^*(\alpha)$ نمایش می‌دهیم.

تذکر ۱۹.۲ طبق تعریف داریم $S^* = S^*(0)$.

مثال ۲۰.۲ تابع $f(z) = \frac{z}{(1-z)^{2-2\alpha}}$ ستاره گون از مرتبه α است؛ زیرا

$$\operatorname{Re}\left\{z \frac{f'(z)}{f(z)}\right\} = \operatorname{Re}\left\{\frac{1+(1-2\alpha)z}{1-z}\right\} > \alpha$$

برای این منظور تبدیل مویوس $w = \frac{1+(1-2\alpha)z}{1-z}$ را در نظر می‌گیریم. داریم:

$$z = \frac{w-1}{w+(1-2\alpha)}$$

از آنجاییکه $|z| < 1$ لذا:

$$|w-1| < |w+(1-2\alpha)|.$$

حال با فرض $w = u + iv$ داریم:

$$|(u-1) + iv|^2 < |u+(1-2\alpha) + iv|^2,$$

$$(u-1)^2 + v^2 < [u + (1-2\alpha)]^2 + v^2, \\ u(1-\alpha) > \alpha(1-\alpha)$$

چون $0 \leq \alpha < 1$ پس $Re w = u > \alpha$.

تعریف ۲۱.۲ دامنه‌ی D را محدب^{۲۴} گوئیم هرگاه پاره خط مستقیمی که هر دو نقطه‌ی D را به هم وصل می‌کند دقیقاً داخل D قرار گیرد.

تعریف ۲۲.۲ تابع $f \in \mathcal{S}$ را محدب گوئیم اگر قرص واحد باز U با $f(z)$ بر یک دامنه‌ی محدب نگاشته شود.

این زیررده از $\mathcal{S}$ را با K نمایش می‌دهیم.

لم ۲۳.۲ فرض کنیم $f(z) = z + \sum_{n=2}^{\infty} a_n z^n$ متعلق به K باشد. در این صورت

$$|a_n| \leq 1, \quad n = 2, 3, \dots$$

نامساوی اکید به ازای هر n برقرار است مگر آنکه f دورانی از تابع $l(z) = \frac{z}{1-z}$ باشد. برهان. به مرجع [۵] ص. ۴۵ مراجعه کنید.

قضیه ۲۴.۲ فرض کنیم $f \in \mathcal{S}$ ، در این صورت $f \in K$ اگر و تنها اگر

$$Re\left\{1 + \frac{zf''(z)}{f'(z)}\right\} > 0, \quad (z \in U).$$

برهان به مرجع [۵] قضیه‌ی ۲.۱۱ مراجعه کنید.

تعریف ۲۵.۲ گوئیم تابع $f \in \mathcal{S}$ محدب از مرتبه‌ی α ($0 \leq \alpha < 1$) است هرگاه

$$Re\left\{1 + \frac{zf''(z)}{f'(z)}\right\} > \alpha, \quad (z \in U).$$

مجموعه‌ی این توابع را با $K(\alpha)$ نمایش می‌دهیم.

Convex^{۲۴}